

בחינות בדיני ישראל
בחינה בשפה העברית

תאריך הבחינה : אוגוסט 2008

משך הבחינה : 3 שעות

מותר להשתמש בבחינה במילון עברי-לועזי, לועזי-עברי (כולל תרגומית, מילונית) בלבד. אין להשתמש בכל חומר אחר.

במבחן זה אין בחירה ויש לענות על כל השאלות. במבחן זה 3 חלקים: חלק א' (50%), חלק ב' (30%) וחלק ג' (20%).

חלק א'-50%

נא לעיין בקטע הבא (הכולל קטעים נבחרים ומעובדים מתוך פסק הדין בג"צ 4225/01) ונא לענות על השאלות שתבאנה לאחריו. אין להעתיק את התשובה מהקטע- יש להסביר את שנכתב בקטע:

בעתירה שלפנינו מבקשים שאריו של חלל צה"ל אשר הוכרז כנעדר, להורות על פתיחת חלקת קבר בה טמונות שלוש גופות בלתי מזוהות של חללי צה"ל על מנת לערוך בדיקה גנטית של הגופות שתאפשר לוודא האם יקירם קבור שם. חלקת הקבר משמשת אתר הנצחה לבני משפחות נוספות של חללים נעדרים, אשר יתכן שיש להן זיקה לחללים הטמונים בה, ואשר רובם מתנגדים לבדיקה האמורה. השאלה העומדת במוקד הדיון שבפנינו היא, האם קיימת עילה להתערבות בית משפט זה בהחלטת רשויות הביטחון שלא להיעתר לבקשה.

הסוגיה העולה בעתירה מעוררת דילמות מוסריות, חברתיות ואנושיות מורכבות ומעורבים בה רגשות טעונים ועזים. המחלוקת בין הצדדים היא רבת פנים. אין לה פתרון אחד קל וברור. כל הכרעה בסוגיה מעוררת דילמות משלה. כל הכרעה עלולה לגרום כאב עמוק, סבל רב וצער עז למי מהמעורבים ולפתוח מחדש פצעים ישנים שטרם הגלדו ויתכן שלעולם לא יגלדו. כפועל יוצא, ההחלטה שהרשויות המוסמכות היו צריכות לקבל, היא קשה. על רקע זה נעשו ניסיונות והושקעו מאמצים רבים כדי לנסות ולהביא את כול הנוגעים בדבר להסדר מוסכם, וכן לקבל את מלוא המידע הנדרש להחלטה. למרבה הצער, על אף הניסיונות הרבים - לא הושג הסדר בין בעלי הדין.

אין הוראת חוק העונה על עובדות המקרה ונותנת פתרון למחלוקת בין הצדדים. עמדת המשיבים היא, שבנסיבות המקרה אין להיעתר לבקשת העותרים לפתוח את חלקת הקבר, בה טמונות שלוש גופות בלתי מזוהות, ולבצע בהן בדיקות גנטיות. עמדת המשפחות המתנגדות קיצונית יותר. עמדתם היא, שקיים בנושא זה הסדר שלילי, וכי העדר הוראת חוק המסדירה מתן היתר לקיים בדיקה גנטית על ידי הוצאת גופה מהקבר לצרכי זיהוי, פירושה הוא שאין גורמי הביטחון מוסמכים לבצע בדיקה כאמור. לצורך הדיון שבפנינו, נוטה אני שלא לקבל עמדה זו ולקבוע שקיים בענייננו חסר אשר ניתן למלאו בדרך היקש מהוראות חוק קרובות. מכול מקום, אני מוכן לצאת מהנחה, הנוחה לעותרים, לפיה למשיבים יש סמכות

שבשקול דעת להכריע בנושא אשר במחלוקת בין הצדדים ולפעול על פי ההחלטה שיקבלו במחלוקת זו. בנסיבות אלה, תופנה ביקורתנו לאופן בו הפעילו המשיבים את שקול דעתם להחליט כך או אחרת, על רקע הזכויות, האינטרסים והשיקולים המעורבים.

אכן, הערך של זיהוי וקבורה אישית של חלל הוא ערך מרכזי וחשוב. ערך זה נכלל בזכות לכבוד של המנוח ובני משפחתו. עם זאת, אין הוא הערך היחיד שיש להתחשב בו בנסיבות העניין. היעדרות לדרישת העותרים לפתוח את חלקת הקבר ולבצע בדיקות גנטיות בשלוש הגופות הטמונות בה עלולה לפגוע אף היא בזכות לכבוד. קיים חשש לפגיעה בגופות חללים שאין להם זיקה לעותרים, שכן העותרים מבקשים לבצע בדיקות גנטיות בכל שלוש הגופות הטמונות בקבר, הגם שאין חולק, כי לפחות שתיים מבין שלוש הגופות בוודאות אינן של יקירם. לפיכך, עלולות להיפגע לפחות שתי גופות שאינן גופת יקירם של העותרים אלא גופות של יקירי שתיים מיתר 15 המשפחות האחרות, אשר מרביתן מתנגדות להליך בו יחשפו הקברים. בכך תיפגע זכות החללים שלא תוטרד מנוחתם. במקרה כזה תהיה פגיעה בזכות לכבוד של אותם חללים ובני משפחותיהם. הסיטואציה היא, אפוא, של התנגשות בין זכויות, דומות או קרובות במהותן, אשר אחת מהן חייבת להיפגע, במידה זו או אחרת, בהתאם להחלטה שתיפול.

השופט אור פסק בעניין הנ"ל כך:

"הנני סבור, שלאור מורכבות האינטרסים המעורבים ורגישותם הרבה, החלטת המשיבים להותיר את המצב הקיים בעינו, היא החלטה סבירה המאזנת באופן הולם בין האינטרסים והערכים המעורבים. במקרים קשים ומורכבים, כמו המקרה שלפנינו, הגישה של שמירה על המצב הקיים מזה שנים רבות, מצליחה, לא אחת, לשמור על האיזון העדין והשברירי בין האינטרסים והזכויות המתנגשים ועל ידי כך מהווה את הרע במיעוטו. כל השופטים הסכימו לעמדה זו."

השופט ריבלין הסכים לעמדה הנ"ל אך ביקש להוסיף את הדברים הבאים:

"המחלוקת כאן היא מחלוקת מוסרית ואנושית. מצד אחד של המתרס ניצבים הורים שכולים, המבקשים אישור לכך שיקירם טמון בקבר האחים. גם מן העבר השני ניצבים הורים שכולים, ואלה מבקשים להותיר את הקבר חתום, שכן יראים הם מפני מרירותה של האמת. גאולתם של אלה המבקשים לדעת עשויה לבוא במחיר סבלם של החוששים מפני הידעיה המרה, מפני האובדן האולטימטיבי שעלול לבוא עליהם בהינתק הקשר הפיזי אל הקבר בו הם אוהזים. יתכן והם מעדיפים את פגיעתו הקלה של הספק על פני פגיעתה החדה של האמת. הם מבקשים לעצום עיניהם מפניה. זוהי תכונה אנושית. העותרים יודעים בסבירות גבוהה כי יקירם טמון בקבר האחים - הם מבקשים את השלמות. בידי מקצת מן המשיבים תקווה - אותה הם מבקשים שלא ליטול מהם. כחברי, גם אני סבור כי אין להתערב בהחלטת רשויות הביטחון להימנע מפתיחת הקבר ומניסיון לזהות את הגופות אשר מצאו את מנוחתן בו. ההחלטה איננה חורגת מתחום הסבירות. כשלעצמי, אינני יודע מה עדיפה - הזכות לדעת או שמא הזכות שלא לדעת. במובן מסוים חורגת הסוגיה מתחומו של המשפט."

נא לענות על השאלות הבאות בקיצור ובלי להעתיק את התשובה מהטקסט :

1. מה הייתה המחלוקת שבית המשפט העליון היה צריך לפסוק בה?
2. מה החליט בית המשפט?
3. האם יש חוק כלשהו שמטפל בנושא שבמחלוקת? מה דעת המשיבים בעניין זה?
4. השופט ריבלין כתב ש"המחלוקת כאן היא מוסרית ואנושית". מה הייתה כוונתו?
5. מה דעתך לגבי הפתרון שאליו הגיע בית המשפט?

חלק ב' - 30%

הסבר את המילים הבאות:

- א. עתירה
- ב. תקנה
- ג. הגנה חוקתית
- ד. הכרעת דין וגזר דין
- ה. חוק יסודות המשפט

חלק ג' - 20%

נא להכין חוזה שכירות (שיכלול 10 סעיפים)

- א. ראובן (המשכיר), שמעון (השוכר).
- ב. הדירה המושכרת היא בת 5 חדרים ברחוב יפו 25 בירושלים.
- ג. משך השכירות שנה מיום 1.1.06 ועד יום 31.12.06
- ד. התשלום הוא כל חודש מראש.
- ה. דמי השכירות החודשיים הם 1,500 ₪ לחודש.
- ו. יש אופציה להאריך את השכירות אם תהיה הודעה מראש מצד השוכר לפחות 30 יום לפני תום השכירות.

ב ח צ ל ח ה

לשכת עורכי הדין בישראל
בחירות בדיני מדינת ישראל
דיני עונשין ודיון פלילי
מועד אוגוסט 2008

משך הבחינה: 3 שעות
יש לענות על כל השאלות.

שאלה מס' 1 (50 נקודות)

ענה בקצרה (עד 10 שורות לכל שאלה) על עשר שאלות המשנה הבאות:

- א. מהי עבירה שנעשתה ב"מחדל"?
- ב. מהי "אחריות קפידה"?
- ג. האם תאגיד יכול להיות אחראי אחריות פלילית?
- ד. מה ההבדל בין ניסיון לעבור עבירה לבין עבירה מושלמת?
- ה. מה ההבדל בין "משדל" לבין "מסייע"?
- ו. באילו מצבים "אי שפיות דעת" של הנאשם משחררת מאחריות פלילית?
- ז. מהם "זוטי דברים"?
- ח. מה בין מאסר בעבודות שירות לבין מאסר רגיל?
- ט. מהי התחייבות להימנע מעבירה?
- י. מהי "טענת אליבי"?

שאלה מס' 2 (12.5 נקודות)

ראובן החליט להגיש קובלנה פלילית כנגד שכנו שמעון לאחר שהלה איים להרגו. האם רשאי ראובן לעשות כן?
האם יוכל ראובן לבקש את מעצרו של שמעון?

שאלה מס' 3 (12.5 נקודות)

מהי חזרה מהודאה ובאילו מקרים היא תתאפשר?

שאלה מס' 4 (12.5 נקודות)

את מי ניתן לזמן לעדות בבית-המשפט? מהו המותר והאסור בהכנת עד לקראת עדותו בבית-המשפט?

שאלה מס' 5 (12.5 נקודות)

מהו מעמדן של ראיות שהושגו תוך האזנת סתר ומה אם השגת חומר הראיות גרמה לפגיעה בפרטיות?

ב ה צ ל ח ה !!!

לשכת עורכי הדין
בחינה בדיני קניין
אוגוסט 2008

משך הבחינה: 3 שעות
ניתן להשתמש בספרי חוק בלבד.
נא לענות על כל 5 השאלות הבאות. על כל תשובה נכונה ומלאה יינתנו 20 נקודות.
אין להעתיק סעיפי חוק.
בתשובתך עליך להתייחס לעובדות שבכל שאלה ושאלה.

שאלה 1

נא לענות על השאלות הבאות (מבלי להעתיק סעיפי חוק):

- א. השווה בין תפקידו וסמכויותיו של הממונה על המרשם לבין תפקידו וסמכויותיו של המפקח על בתי משותפים.
- ב. השווה בין תפקיד האסיפה הכללית לתפקיד הנציגות בבית המשותף.

שאלה 2

נא לדון בנושאים הבאים והבא דוגמאות (אין להעתיק סעיפי חוק):

- א. השווה בין משכון למשכנתא (יש להתייחס ל-3 נושאים בלבד).
- ב. השווה בין שכירות קצרה ל"חכירה לדורות" (יש להתייחס לשלושה נושאים בלבד).
- ג. מה ההגנה המיוחדת שניתנה בחוק במקרה של פירוק שיתוף במקרקעין של דירת מגורים של בני זוג?
- ד. מהו "נכס הפקר" וכיצד רוכשים בו בעלות?

שאלה 3

נא לדון בקצרה בנושאים הבאים. יש להביא דוגמא לגבי כל נושא (אין להעתיק סעיפי חוק):

- א. מאפייני עיסקה במקרקעין.
- ב. מה ההבדל בין תקנון מצוי לתקנון מוסכם?
- ג. אם עובד המציא אמצאה תוך כדי ועקב עבודתו. מי יהיה בעל האמצאה?
- ד. השווה בין עיסקאות נוגדות במקרקעין ומיטלטלין
- ה. על מי בא להגן חוק להגנת רכוש מופקד (נא לנמק את התשובה).

שאלה 4

הגדר את המושגים הבאים (מבלי להעתיק סעיפי חוק). יש להביא דוגמא.

- א. שכירות קצרה.
- ב. זכות מוסרית.
- ג. הסכם שיתוף.
- ד. התקדמות המצאתית.
- ה. עיכבון

שאלה 5

הינד מתבקש ליעץ בנושאים הבאים (יש לציין על מה הסתמכת אך אין להעתיק סעיפי חוק):

- א. בבניין הרשום כבית משותף ישנו גג. האם ראובן המתגורר בקומה העליונה רשאי לבנות על הגג חדר עבודה?
- ב. ראובן מצא טבעת יקרה ברחוב. כיצד עליו לפעול באופן חוקי?
- ג. ראובן השכיר את דירתו לשמעון ביום 1.1.08. שמעון לא נכנס להתגורר בדירה. ראובן השכיר את אותה דירה ללוי ביום 1.3.08. מי יקבל את החזקה בדירה שמעון או לוי?
- ד. ראובן לקח הלוואה מבנק שאותה התחייב להחזיר לאחר 10 שנים. הבנק הטיל משכנתא על ביתו של ראובן. ראובן מבקש להחזיר את החוב לפני הזמן (כבר בשנה החמישית) האם הוא יכול לעשות זאת?

ב ה צ ל ח ה

לשכת עורכי הדין
בחינה בסדר הדין האזרחי ואתיקה מקצועית
אוגוסט 2008

תאריך הבחינה: אוגוסט 2008

משך הבחינה: 3 שעות

ניתן להשתמש בספרי חוק בלבד.

נא להשיב על כל השאלות .

אין להעתיק סעיפי חוק . מי שיעתיק סעיפי חוק מבלי להסבירם בלשונו ומבלי להביא דוגמאות כשהדבר נדרש בשאלה, לא יקבל נקודות על תשובתו.

חלק א' - 40% (על כל תשובה נכונה ומלאה יינתנו 4 נקודות)

נא לענות על השאלות הבאות תוך הפנייה לסעיפי החוק והתקנות הרלוונטיים:

- א. האם המצאת כתב תביעה ישירות לאדם שהוא פסול דין היא המצאה כדין?
- ב. מהו סדר הבאת הראיות במשפט המתנהל בבית המשפט לתביעות קטנות?
- ג. הגשת תביעה כספית על סך 20,000 ₪ לבית משפט השלום. אחרי שהשופט קבע מועד לדיון אתה מחליט לתקן את סכום התביעה ל-60,000 ₪. מה עליך לעשות בעניין תיקון הסכום?
- ד. אילו סמכויות יש לשופט בישיבה מקדמית בתובענה בסדר דין מהיר? (נא להביא 3 דוגמאות)
- ה. עיריית ירושלים מתכוונת להגיש תביעה נגד ראובן תושב העיר החייב לעירייה 30,000 ₪ בגין אי תשלום ארנונה. לאיזה בית משפט תוגש התביעה, באיזו עיר, ולפי איזו פרוצדורה?
- ו. כיצד ובאיזה בית משפט ניתן לערער על החלטת שופט שדוחה בקשה להארכת מועד בהליך אזרחי?
- ז. מהי הודעה לצד שלישי, מתי רצוי להגיש אותה. נא להביא דוגמא.
- ח. ראובן מעוניין להגיש תביעה לפיצויים על סך 2,400,000 ₪ כנגד שכנו שמעון שבנה מבנה שמסתיר לראובן את אור השמש. ראובן ושמעון מתגוררים בירושלים. לאיזה בית משפט תוגש התביעה?
- ט. כיצד יש להשיב לשאלון במשפט אזרחי?
- י. מהי תובענה ייצוגית ומה התנאים להגשתה?

חלק ב' - 40% (על כל תשובה נכונה ומלאה יינתנו 8 נקודות)

נא לענות על השאלות הבאות תוך הפנייה לסעיפי החוק או כללי לשכת עורכי הדין הרלוונטיים:

- א. לשכת עורכי הדין סירבה לקבל את ראוּבן לשורותיה. ראוּבן מתייעץ עימך באשר להליך שינקוט בו?
- ב. עורך דין ראוּבן פונה אליך לייעוץ. הוא מעוניין לפרסם על כרטיס הביקור שלו את התואר "מוסמך בספרות עברית" ואת תמונתו. מה ניתן לייעץ לו?
- ג. עורך דין ראוּבן מעוניין להעסיק במשרדו טוען רבני. האם הוא רשאי להעסיקו?
- ד. עורך דין ראוּבן מעוניין לפרסם בעיתון את תעריפי משרדו. האם הוא רשאי לעשות זאת?
- ה. עורך דין ראוּבן מייצג את לקוחו שמעון שהוא בעל מוסך. שמעון אינו משלם לראוּבן עבור השירותים המשפטיים שהוא מקבל, אך במקום זאת הוא מטפל במכוניתו של ראוּבן חינם. האם עבר ראוּבן עבירה אתית?

חלק ג' - 20%

נא להכין כתב תביעה (שיכלול 10 סעיפים). יש לציין בכתב התביעה את בית המשפט שאליו תופנה התביעה (איזה בית משפט ובאיזו עיר), מי התובע ומי הנתבע, על פי העובדות הבאות:

- א. ראוּבן (ירושלים) השכיר לשמעון דירה בירושלים למשך שנה מיום 1.8.07.
- ב. בדירה היו ליקויי רטיבות.
- ג. שמעון שכר את הבית בקיץ (ב-1.8.2007) ולא ידע על ליקויי הרטיבות.
- ד. בחודש ינואר 2008 גילה ראוּבן שהוא לא יכול להתגורר בבית בגלל ליקויי הרטיבות שכבר גרמו לרהיטים שלו נזק של 20,000 ₪.

ב ה צ ל ח ה

לשכת עורכי – הדין בישראל

בחינות בדיני מדינת ישראל

דיני חוקה ומינהל

אוגוסט 2008

משך הבחינה 3 שעות
ענו על 4 מתוך 5 השאלות הבאות:
יש להזכיר סעיפי חוק רלוונטים.

שאלה מס' 1

אתם רופאים, שמוטרדים מאד מהכוונה לאפשר לרוקחים להנפיק תרופות ללא מרשם רופא. החלטתם להיאבק בכוונה זו, ובמסגרת זאת אף הופעתם בפני ועדת הרווחה העבודה והבריאות של הכנסת. בתום הדיון החליטה הועדה כך:

"הועדה קובעת שהדיון בנושא ניפוק תרשים מרשם בידי רוקח ללא צורך במרשם רופא מצריך דיון מעמיק... משרד הבריאות יכול להגיש את הנושא כחוק נפרד, אך לא במסגרת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת 2006), התשס"ו-2006 (להלן: חוק ההסדרים)".

שבוע ימים לאחר מכן, גיליתם שבניגוד להחלטה הנזכרת, הנושא נכלל בהצעת חוק ההסדרים. ההצעה, שכללה נושאים רבים ושונים, היתה בת 300 עמודים, והופצה לחברי הכנסת 3 ימים לפני ההצבעה בכנסת. ואכן, לאחר דיון בן חמש דקות בכנסת, תוקנה פקודת הרוקחות, במסגרת חוק ההסדרים. כעת ניתן להנפיק תרופות ללא מרשם רופא. נדהמים, פניתם לעורכת דין, על מנת שתפנה לערכאות משפטיות בשמכם.

לאיזו ערכאה תפנה עורכת הדין?

מה תטען עורכת הדין?

מה יטענו המשיבים?

בתשובתכם התייחסו בין היתר לנקודות הבאות:

השאיפה היא כי חוק ההסדרים יתייחס אך ורק לנושאים בעלי זיקה ישירה להצעת התקציב של שנת הכספים הנדונה.

ניפוק תרופות ללא מרשם רופא הינו נושא בעל חשיבות ציבורית רבה, בעל השלכות על מערכת הבריאות ועל המטופלים.

שאלה מס' 2

אתם היועצים המשפטיים של הכנסת. הועברה אליכם בקשה של האזרח גלעד, לקבל לידי קלטת שבה מצולם חבר הכנסת יעקב נכנס לחדרה של חברת הכנסת נחמה, ונוטל חפצים מן החדר. עוד יצויין כי בגין המעשה המתואר, הורשע חבר הכנסת יעקב בפני ועדת האתיקה של הכנסת ונרשמה בתיקו הערה.

- א. עליכם לחוות דעתכם המקצועית בפני מנכ"ל הכנסת, בשאלה האם הדין מחייב את הכנסת למסור את הקלטת לגלעד, או שמא הדין מחייב את הכנסת שלא למסור הקלטת.
- ב. האם תשתנה תשובתכם אם בקלטת לא נראה חבר הכנסת יעקב, אלא עוזרו רפאל, נכנס לחדר ונוטל ממנו חפצים, ובגין מעשה זה לא הוגשה כל תלונה ולא נפתחה כל חקירה?

שאלה מס' 3

עיריות חייבות על פי דין לממן הסעות של ילדים בעלי מוגבלות לבית הספר. אתם עורכי דין המתמחים במשפט המנהלי. פנתה אליכם אם לילדה בעלת מוגבלויות. לדברי האם, העירייה מימנה את הסעותיה של בתה בעלת המוגבלות לבית הספר במשך שלוש שנים וכעת הפסיקה לממן. העירייה מסרה לאם, כי משרדי הממשלה שהעבירו לעירייה את הכסף הדרוש למימון ההסעות עד כה, הפסיקו להעבירו.

אתם מבקשים לעתור נגד החלטת העירייה להפסיק את מימון ההסעות.

לאיזו ערכאה תפנו?

מה תטענו?

מה תטען העירייה?

כיצד יכריע בית המשפט?

שאלה מס' 4

כביש 443 מחבר בין ירושלים לגוש דן, דרך מודיעין ושטחי יהודה ושומרון. שר הבטחון הורה בצו לסגור את הכביש לתנועת פלסטינים. אתם מבקשים לעתור נגד ההחלטה.

מה תטענו בעתירתכם? מה יטען שר הבטחון?

כיצד יכריע בית המשפט?

שאלה מס' 5

האם בית המשפט יכריז על ביטולו של כל מעשה מנהלי אשר נמצא בו פגם? הסבירו בהקשר זה מהי דוקטרינת הבטלות היחסית.

בהצלחה!

לשכת עורכי הדין בישראל
בחינה בדיני חובים ועבודה
אוגוסט 2008

נא לענות על 4 מתוך 5 השאלות שלפניך.
 בכל תשובה יש להסתמך על סעיפי חוק, ולהסביר את הרלבנטיות שלהם לאירועים המתוארים בשאלה.

שאלה מס' 1

מאיר עבד במשך 15 שנים במפעל לייצור עפרונות. באפריל 2005 נפגע מאיר בידו הימנית בעת העבודה. בגלל תקלה במכונה החיתוך, נפלה הסכין על ידו, וקטעה שתיים מאצבעות ידו הימנית. מאיר הוא ימני. מאיר היה מאושפז בבית חולים במשך חודשיים, ואחר כך שהה בחופשת מחלה בביתו במשך חודשיים נוספים. כאשר השתפר מצבו, קבע פגישה עם מנהל המפעל, אבנר, והודיע לו כי אינו יכול לחזור לעבודה בגלל הפגיעה ביד. אבנר השיב כי הוא מעוניין שמאיר יחזור לעבוד במפעל, ויש לו עבודה מתאימה עבורו למרות נכותו, המאפשרת עבודה ביד אחת בלבד, עם סיוע קל של היד השנייה. מאיר לא ידע מה להשיב להצעה זו, מכיוון שיעל, רעייתו, ילדה את ביתם הראשונה, אור, כ-3 שבועות לפני כן, והוא התכוון לקחת חופשת לידה במקום אשתו, ולפתוח עסק קטן בבית. מאיר פונה ליעוץ משפטי, ומבקש לדעת מה הן זכויותיו, ואם יש לו עילות תביעה נוספות. כמו כן הוא מבקש לדעת לאיזה בית משפט עליו לפנות.

שאלה מס' 2

ענת וירון החליטו בחודש ינואר 2008 להתחתן בקיץ, ביום 27.7.08. בפברואר 2008 הם פנו לגן האירועים "פריחת הדובדבן" שליד נתניה, וסיכמו עם דני, מנהל גן האירועים, כי החתונה תתקיים בגן בתאריך הני"ל. סוכם כי האירוע יעלה 250,000 ₪, ובמועד החתימה על ההסכם שילמו בני הזוג 75,000 ₪. במהלך חודש מאי 2008 בחרו בני הזוג את התפריט, אופן הצבת השולחנות, המפות המתאימות וכד', ובחודש יוני נשלחו הזמנות לכל המוזמנים. ב-10 ביולי התקשר דני לבני הזוג ואמר להם כי לגן האירועים הוצא צו הריסה כבר בחודש אפריל, וכי הוא היה בטוח שהוא יצליח להעביר את רוע הגזירה. הוא שכר את שירותיו של עו"ד, מן הטובים בעיר, והגיש ערעור על ההחלטה. אתמול, היינו ביום 9.7.08 הודיע לו עורך הדין כי הערעור נדחה, וביום 15.7.08 יבואו דחפורים להרוס את כל המבנים בגן האירועים:

א. דונו בזכויותיהם של ירון וענת.

ב. האם תשתנה תשובתכם אם יתברר כי כמה ימים לאחר השיחה הנ"ל פנה דני לבני הזוג

והציע להם לקיים את החתונה במלון בעין גדי?

שאלה מס' 3

אילן עובד מזה 15 שנה בחברה "ערוצים" המשדרת שידורי טלוויזיה באמצעות לוויינים. בחודש מאי 2007 נשלח אילן על ידי החברה לחבר בית ספר במעלות לשירותי החברה. אילן נסע למעלות עם נהג החברה יוסף, במשאית שעליה מותקן מנוף גדול. כאשר הגיעו לבית הספר, הרים יוסף את המנוף אל-על, ואילן עלה על המנוף כדי לבצע את עבודות החיבור, לפתע נשבר המנוף, אילן נפל ונחבל קשה בראשו.

איזה תביעות אילן יכול להגיש ונגד מי, ובאיזה בית משפט?

שאלה מס' 4

חברת "רקפת" מייבאת סוללות מחו"ל. החברה מפיצה את הסוללות לחנויות בכל רחבי הארץ באמצעות מערך של סוכנים. אורי היה אחד מסוכניה של "רקפת" משנת 1990. אורי היה הסוכן של החברה בירושלים בלבד. החברה לא התירה לו למכור סוללות באזורים אחרים, ושילמה לו עמלות בשיעור של 5% מכל מכירה. מידי חודש העביר אורי לחברה חשבונית מס עבור התשלום שקיבל. כמו כן כאשר אורי התקבל לעבודה בחברת "רקפת" דרשה ממנו החברה לפתוח תיק של עצמאי במע"מ ובמס הכנסה. מידי חודש התכנסו כל סוכני החברה במשרדה של חברת "רקפת" ושמעו על מבצעים, הנחות וכד'. בשנת 2000 נמכרה חברת "רקפת" לחברת "המטען". בסמוך לאחר המכירה כינס מנהל החברה החדשה את כל הסוכנים והודיע להם כי הם ממשיכים להיות סוכני החברה כפי שהיה עד עתה. ביום 13.4.2001 לקה אורי בדום לב ונפטר. בני משפחתו ביקשו לשוחח עם מנהל חברת "המטען" אך הוא אמר להם שאורי היה סוכן של חברתו חודשים ספורים בכלל, והוא בקושי הכיר אותו, ואין לו שום מחויבות כלפיו. מה הם זכויותיהם של בני המשפחה?

שאלה מס' 5

א. ערב נסיעתה לטיול בתאילנד, מסרה חנה לשכנתה אסתר מעטפה ובה תכשיטים יקרי ערך, וגם טבעת יהלום שקיבלה מאמה המנוחה. חנה ביקשה מאסתר לשים את המעטפה בכספת שלה בבנק הפועלים. חנה עשתה את כל הסידורים הנחוצים כדי שאסתר תוכל להפקיד את התכשיטים בכספת במקומה. למחרת היום שמה אסתר את המעטפה בארנקה, ויצאה לקניות. כאשר הגיעה אסתר לבנק בסוף היום, על מנת להפקיד את המעטפה בכספת, התברר לה להפתעתה הרבה כי המעטפה אינה נמצאת בארנקה. אסתר חיפשה בכל מקום, אולם המעטפה לא נמצאה. אנא, דונו בזכויותיה של חנה כלפי אסתר.

ב. שולמית החליטה לתת את דירתה במתנה לנכדתה אפרת, כאשר תסיים את לימודיה. היא הזמינה את אפרת לביתה ובישרה לה על החלטתה. כעבור חודשיים באה אפרת לביקור אצל סבתה. היא הציגה בפניה את החבר החדש שלה אופיר, ואמרה לה כי הם עומדים להינשא, וכי לרגל הנישואין, החליטה אפרת להפסיק את לימודיה. שולמית כעסה מאוד. למחרת היום היא צלצלה לאפרת ואמרה לה כי אופיר אינו מוצא חן בעיניה, וכי בכל מקרה אפרת צריכה לסיים את לימודיה. אפרת לא שמעה בקול סבתה, נישאה לאופיר והפסיקה את לימודיה. בתגובה הודיעה שולמית לאפרת כי לא תקבל את הדירה. אפרת פונה אליך לבירור זכויותיה.

ב ה צ ל ח ה !

לשכת עורכי הדין
בחינות בדיני מדינת ישראל
דיני מסחר א'
מועד אוגוסט 2008

משך הבחינה: 3 שעות
יש לענות על כל השאלות

שאלה 1 (20 נקודות)

חברת "זיג זג בע"מ" היא חברה ציבורית שניירות הערך שלה נסחרים בבורסה בישראל. דלילה היא יושבת ראש הדירקטוריון בחברה. שמשון ושלמה הם דירקטורים בחברה. ביום 1.7.2008 פנו שמשון ושלמה לדלילה וביקשו כי תכנס ישיבת דירקטוריון דחופה לדיון בעקרונות למימון תכניות הפעולה של החברה לאור ירידת שער הדולר ועליות הריבית. ביום 15.7.2008 השיבה דלילה כי היא אינה מסכימה לבקשה, שכן נושא המימון נדון בישיבת הדירקטוריון השנתית האחרונה שהתקיימה ביום 1.1.2008. דלילה הוסיפה ומסרה כי ישיבת הדירקטוריון השנתית הבאה תתקיים, כמקובל, ביום 1.1.2009, וכי אם שלמה ושמרון יבקשו זאת היא תשקול לכלול את נושא המימון בסדר היום של הישיבה.

שמרון ושלמה פונים אליכם ומבקשים כי תייעצו להם כיצד לנהוג?

שאלה 2 (20 נקודות)

ביום 1.8.2008 הורתה דלילה (יושבת ראש הדירקטוריון) למזכירתה להתקשר לכל חברי הדירקטוריון ולהודיע להם כי ביום המחרת (2.8.2008) תתקיים ישיבת דירקטוריון דחופה לדיון ב"נושאים חשובים". מבדיקה שערכה המזכירה הסתבר כי:

- רוב חברי הדירקטוריון (7 מתוך 10) שוהים בחו"ל ולא יוכלו להשתתף בישיבה.
- 5 חברים שוהים בנופש בטורקיה וזמינים בטלפון, ואילו 2 דירקטורים עורכים מסע (טרק) בהרי ההימלאיה ולא ניתן להשיגם.
- 6 חברי דירקטוריון ביקשו לדעת מהם ה"נושאים החשובים" שבהם ידון הדירקטוריון. דלילה ביקשה ממזכירתה להודיע לדירקטורים כי בנסיבות אלו תתקיים ישיבת הדירקטוריון בטלפון, וכי ה"נושאים החשובים" ידווחו לדירקטורים במהלך הישיבה. כן הודיעה כי אין מניעה לקיים את הישיבה ללא 2 הדירקטורים השוהים בהימלאיה, שכן ממילא קיים הסכם הצבעה בינם לבניה ולכן היא תצביע בשמם בישיבה.

האם התנהלותה של דלילה תקינה?

שאלה 3 (10 נקודות)

חברת "שקשוקה בע"מ" היא חברה ציבורית שניירות הערך שלה הוצעו לציבור על פי תסקיף והם נסחרים בבורסה בישראל. החברה החלה במשא ומתן עם חברה זרה. אם יבשיל המשא ומתן לכדי חוזה יהיה בו כדי להניב לחברה רווח של מאות מיליוני דולרים, שבואי יביא לעליה משמעותית במחיר מניות החברה. ואולם גילוי של המשא ומתן כבר בשלב זה עלול לפגוע בביטחון המדינה. החברה פונה אליכם ושואלת – האם עליה לדווח על המשא ומתן?

שאלה 4 (15 נקודות)

4 חברים - דוד, תקווה, ציפי ורחל החליטו להקים שותפות מוגבלת לממכר גלידות. בכוונת הארבעה לשלוח לרשם השותפויות הודעה על רישום הכוללת את כל הפרטים הנדרשים לפי סעיף 7 לפקודת השותפויות, ולצרף להודעה את הסכם השותפות הבא:

הסכם על שותפות מוגבלת

החתומים מטה מסכימים בזאת על הקמת שותפות מוגבלת שתפעל על פי הכללים הבאים:

- 1) מטרת השותפות תהא ממכר גלידת.
- 2) דוד יהיה השותף הכללי ויקבל 40% מרווחי השותפות, ואילו שלושת האחרים יהיו שותפים מוגבלים וכל אחד מהם יקבל 20% מרווחי השותפות.
- 3) דוד יהיה מורשה החתימה היחיד בשותפות.
- 4) תקווה תהיה שותפה מנהלת ותנהל את השותפות.
- 5) חילוקי דעות יוכרעו ברוב דעות, בהתאם לאחוזים שבידי השותפים.
- 6) לא יתקבל שותף נוסף, ולא יורחק אחד השותפים, אלא בהסכמת כל ארבעת השותפים.
- 7) פירוק השותפות יהיה בהסכמת כל השותפים.
- 8) כל אחד מן השותפים רשאי לפרוש מן השותפות, והחברים הנותרים מתחייבים לרכוש ממנו את חלקו.

על החתום

דוד תקווה ציפי רחל

נחתם ביום 1.1.2008

השותפים מבקשים כי תחוו דעתכם על ההסכם בטרם ישלחו אותו לרשם.

שאלה 5 (10 נקודות)

יעל היא חברה בעמותה. ביום 1.1.2004 בחרה האסיפה כללית של עמותה ביעל כתברה בוועדה העמותה, לתקופה של שנתיים. ביום 1.8.2008 קיבלה יעל מכתב הדורש ממנה לקיים את חובתה כתברה ועד לפעול לטובת העמותה בהתאם להחלטות האסיפה הכללית. יעל השיבה לפונה כי אין לה כל חובות, שכן נבחרה לתקופה של שנתיים בלבד, וכהונתה פקעה בשנת 2006. יעל מבקשת להתייעץ בכס למען הוזהירות. כיצד תייעצו לה?

שאלה 6 (10 נקודות)

ג'ורג'י מחזיק סכום כסף גדול בנאמנות עבוד אחד מחבריו השוהה בחו"ל לתקופה של 5 שנים. ג'ורג'י שחשש להפסיד את הכסף החליט להחזיקו במזומן, בכספת ששכר בבנק לצרכיו האישיים. (א) האם ג'ורג'י נהג כראוי? (ב) האם ג'ורג'י יכול לקבל מחברו החזר על הוצאות שכירת הכספת?

שאלה 7 (5 נקודות)

גלעד הוא חבר במשק חקלאי המאוגד כאגודה שיתופית. באגודה 50 חברים, שלכל אחד מהם מניה אחת. האגודה מחזיקה שטחי קרקע נרחבים, ששוויים גדול ביותר. למרבה הצער גלעד מת. מה יעלה בגורלה של המניה שהיתה שייכת לו?

שאלה 8 (10 נקודות)

אנא ענו בקצרה לשתיים מן השאלות הבאות:

- (1) מהם המסמכים שחובה לשמור במשרדה הרשום של חברה?
- (2) מי כשיר לכהן כדירקטור מן הציבור?
- (3) מהו "דו"ח מיידי"?
- (4) מי כשיר לייסד עמותה? ומי כשיר להיות חבר בה?
- (5) האם נאמן זכאי לשכר?

בהצלחה !!!

לשכת עורכי הדין בישראל
בח'נות בדיני מדינת ישראל
דיני מסחר ב' + מסים
מועד אוגוסט 2008

משך הבחינה: 3 שעות.

לתשומת לב הנבחנים: יש להשיב על כל השאלות. לכל שאלה ניקוד זהה. יש להתחיל כל שאלה בדף נפרד.

חלק א'

1. פנינה שכרה דירה מאברהם, ולבקשתו נתנה לו שטר חוב בסכום של 500 ש"ח, לצורך הבטחת תשלומי ארנונה לעירייה עבור הדירה. פנינה הוסיפה בכתב ידה על גבי שטר החוב את המשפט "לפרעון רק אם לא אשלם את הארנונה לעירייה". נשאלת על ידי אברהם האם הוא עלול להיתקל בקשיים במימוש הסכום של 500 ש"ח?
2. דניאלה הינה בעלת רשת ארצית למכירת נעלי נשים. לקראת סוף הקיץ, החליטה לצאת במבצע "סוף עונה" למשך חודש, ולמכור את כל הנעליים אשר בחנות במחיר בו קנתה אותן, כלומר לתת הנחה של 50% ממחיר המכירה הרגיל (את אחוז ההנחה היא קיבלה מרואה החשבון שלה, אשר ביצע את החישובים הדרושים). דניאלה פרסמה את המבצע בכל העיתונים המקומיים, בערים בהן נמצאות חנויות של הרשת. כשבועיים לאחר תחילת המבצע, נאמר לה על ידי רואה החשבון כי חלה טעות בחישובים אשר ערך, וההנחה הייתה צריכה להיות רק 30% ממחיר המכירה הרגיל. דניאלה פונה אליך בשאלה מה עליה לעשות על מנת לבטל את המבצע, או לחילופין לתקן את שיעור ההנחה ל- 30%?
3. עומר הינו הבעלים של מינימרקט בעיר בצפון הארץ. לאור ריבוי המקרים בהם קיבל שקים ללא כיסוי מלקוחותיו, הוא החליט לקבל תשלומים רק במזומן או בכרטיסי אשראי בלבד. על מנת שלקוחותיו לא יעזבו אותו למינימרקטים אחרים, הוא ארגן את כל בעלי המינימרקטים באותה עיר, אשר סובלים מאותה בעיה, והוחלט שכולם יקבלו תשלומים רק במזומן או בכרטיסי אשראי. נשאלת על ידי עומר האם קיימת בעיה משפטית בהחלטה?

חלק ב'

1. דפנה הינה מרצה בתחום הביוטכנולוגיה באוניברסיטה. מדי פעם היא מוזמנת לתת הרצאות באוניברסיטאות חו"ל, ומקבלת על כל הרצאה סכום נכבד של 1,000 דולר (התשלום מתקבל בחו"ל). נשאלת על ידי דפנה האם עליה לשלם מס הכנסה בישראל על התשלומים בגין ההרצאות בחו"ל? (בתשובה יש להתעלם מאמנות למניעת כפל מס).
2. דוד צבר במהלך השנים נכסים רבים, וביניהם 5 דירות מגורים אותן הוא משכיר. כעת עם צאתו לפנסיה, ולאחר שכל 5 ילדיו התחתנו, הוא מעוניין להעביר לבעלות כל אחד מילדיו דירה אחת. נשאלת על ידי דוד האם ילדיו יוכלו למכור את הדירות אותן יקבלו מייד לאחר קבלתן בפטור ממס, ולהשתמש בתמורה לרכישת דירה גדולה יותר במקום אחר?
3. נועם עוסק במכירת מוצרי חשמל שנים רבות. לאחרונה החליט להגדיל את עסקיו, והחליט להתחיל לייבא מוצרי חשמל מסין, אותם בכוונתו למכור בחנות שלו. נשאלת על ידי נועם, על מי חלה החובה לשלם מס ערך מוסף ביבוא?

בהצלחה !!!

לשכת עורכי הדין בישראל
 בחינות בדיני מדינת ישראל
 דיני משפחה וירושה
אוגוסט 2008

משך הבחינה: שלוש (3) שעות.
 יש לענות על חמש (5) שאלות מתוך שבע (7) השאלות.

הערה: יש לענות תשובות קצרות וענייניות. אין להעתיק "סתם", סעיפי חוק במקום הסבר ונימוקים.

1. למשה וציפורה שני ילדים קטינים מנישואיהם ולציפורה 2 ילדים שאינם ילדיו של משה, האחד קטין והשני בגיר. משה וציפורה התגרשו, וטרם גירושיהם חתמו על הסכם, אשר קבע, כי משה אינו חייב במזונות ארבעת הילדים וציפורה מתחייבת שלא להגיש נגדו בשמה או בשם הילדים תביעה למזונות הילדים.

משה, שמצליח מאוד בעסקיו, בעל רכוש רב, נתבע לאחר הגירושין על ידי ילדיו הקטינים ועל ידי ילדיה של ציפורה, לשלם להם מזונות. כן נתבע משה, לאחר הגירושין על ידי אביה של ציפורה לשלם לו מזונות, בטענה שהוא נכה ואינו מסוגל להתפרנס בעצמו.

משה מגיע אליך, עו"ד, ומבקש לקבל דעתך לגבי התביעות השונות, האם יש להן בסיס, והאם יוכל להתגונן בפני תביעות אלו. מה תענה/י לו? הסבר/הסבירי.

2. בתביעת גירושין שהגישה שרונה נגד ליאור פסק בית הדין הרבני כי מן הראוי שליאור ושרונה יתגרשו ועל כן בית הדין ממליץ לעשות כן. ליאור מסרב למלא אחר פסק הדין.

מה תיעצ/י לשרונה לעשות?
 אלו סנקציות ניתן להפעיל כנגד ליאור?

3. איזבל, שרק עלתה לארץ מצרפת, פגשה במהלך טיול להכרת הארץ את רועי, והשניים (למרות קשיי השפה) התאהבו ממבט ראשון. לאחר מכן הציע רועי לאיזבל נישואין והשניים ערכו נישואין כדת משה וישראל, הכל כחוק.

כשהבין רועי, איש עשיר מאוד, לאחר הנישואין כי שאשתו הצעירה חסרת כל, לקח אותה לעורך דינו שהכין הסכם הקובע כי במקרה של גירושין כל רכושו הרב של רועי, ואף רכוש שימשיך לצבור כעת, לאחר נישואיהם של השניים, יישאר של רועי בלבד, ואיזבל תקבל רק דירת שני חדרים בתל אביב ורכב קטן. איזבל שתקה וחתמה, לא לפני שאיילת, מזכירתו של עורך הדין, תרגמה לה את ההסכם. לאחר מספר שנים פרץ בין בני הזוג סכסוך והשניים מבקשים להתגרש. איזבל פונה אלייך לדעת האם תוכל לבטל את ההסכם ומה הן זכויותיה.

חוה/חווי דעתך.

4. בנימין נולד בשנת 1989, ולא ידוע באיזה יום ובאיזה חודש נולד. ביום 1.1.2007 עורך וחותם בנימין על הסכם עם יוסף בו מתחייב בנימין למכור ליוסף את הדירה הרשומה על שם בנימין במשרד רושם המקרקעין. מה גורלו של ההסכם הני"ל מבחינה משפטית?

ערוך/ערכי דיון כולל לגבי כל ההשלכות הקשורות בעריכת ההסכם הני"ל ותוצאותיו.

5. יצחק, הנשוי לרבקה וממנה נולדה לו בתו אסנת, חי חיי משפחה במשק בית משותף עם אשה אחרת רחל ממנה נולד להם בן משותף ושמו יעקב. יצחק נפטר. האם רחל זכאית למזונות מהעזבון של יצחק? האם לרחל יש זכות לרשת את יצחק? האם ליעקב יש זכות לרשת את יצחק? לולא היה נשוי יצחק לאחרת, האם הייתה קמה לרחל זכות לירושה ולמזונות אשה מעזבונו של יצחק?

6. "נספה", "נספה שנות השואה", "נעדר". מה הם שלושת המונחים הנ"ל ובאיזה הקשר יש להשתמש בהם?

האם ענין שלושת המונחים הנ"ל הוא נושא להחלטות בית משפט, ואם כן – איזה בימ"ש מוסמך, אם בכלל, לדון בכך, ומה הוא צריך להחליט בענין המונחים הנ"ל?

7. שלמה נפטר והשאיר אחריו את קרובי משפחתו הבאים: אלמנה, אב, בן ואחיין (בן של אח). שלמה לא השאיר אחריו כל צוואה.

א) כיצד יחולק עזבונו?

ב) נניח שהבן מסתלק מחלקו בעזבונו של אביו שלמה, ובכתב ההסתלקות הוא מוסיף שהוא רוצה שהסתלקותו מן העזבונו של אביו תהיה לטובתו של האחיין. כיצד במקרה כזה יחולק עזבונו של שלמה?

בהצלחה!!!